

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Rekordstort fald i ledigheden

Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

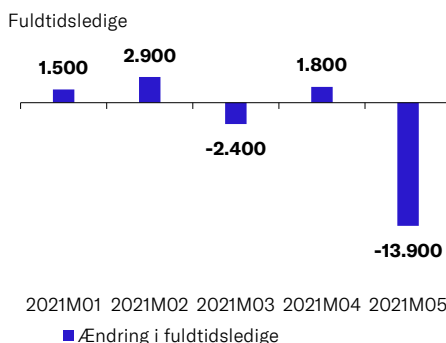
Denne uge har været præget af flere gode økonomiske nyheder. Arbejdsløsheden faldt med 13.900 i maj. Det er det største månedlige ledighedsfald, der er registreret i statistikens levetid siden januar 2007. Det er en fremragende nyhed, der sætter en tyk streg under, at arbejdsmarkedet er kommet flyvende ud af vinterens nedlukning. Status er nu at coronaledigheden er skrumpet ind til blot 12.500 personer. Der er ingen tvivl om, at coronaledigen vil forsvinde som dug for solen hen over sommermånederne.

Nye tal fra Danmarks Statistik afslørede i denne uge, at 2020 blev et markant bedre år for dansk økonomi end hidtil ventet. De opdaterede tal viser, at dansk økonomi skrumpede med 2,1 pct. i 2020, hvilket er bedre end de tidligere tal, vi har fået fra Danmarks Statistik. Det står dermed klart, at dansk økonomi klarede sig markant bedre i 2020 end frygtet. I begyndelsen af krisen forventede flere skrækprognoser, at dansk økonomi ville skrumpede med 5-6 pct. i 2020.

Det er ikke kun dansk økonomi, der kommer markant bedre igennem coronapandemien end vi havde frygtet. De offentlige finanser klarer sig igennem pandemien markant bedre end frygtet. I 2020 blev det offentlige underskud 14 mia. kr., hvilket er markant mindre end Finansministeriets prognose fra maj sidste år, der forventede et underskud på 160 mia. kr. Et underskud på 14 mia. kr. er i småtingsafdelingen, og viser tydeligt, at dansk økonomi generelt er kommet godt igennem krisen. Det beskedne underskud på den offentlige saldo herhjemme skal også ses i sammenhæng med, at der var et solidt overskud før coronakrisen ramte. I 2019 var der et overskud på den offentlige saldo på hele 94,2 mia. kr.

Det er blandt andet brugen af kompensationspakkerne, der har været mindre end frygtet. I 2020 og starten af 2021 er de offentlige udgifter til kompensationspakkerne løbet op i 36 mia. kr. Det er markant mindre end forventningerne fra maj sidste år, hvor Finansministeriet forventede en regning på 90 mia. kr. alene for 2020.

Nøgletal	Side
Coronaledigheden fordampes i sommervarmen	2
Dansk økonomi klarede sig bedre igennem anden nedlukning end frygtet	3
Lille offentligt underskud i 1. kvartal trods nedlukning	4
Rekordmangel på arbejdskraft er en alvorlig advarselsslampe	5

Coronaledigheden fordamper i sommervarmen

Onsdagens offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik viser, at bruttoledigheden faldt med 13.900 personer i maj. Det er det største månedlige ledighedsfald, der er registreret i statistikens levetid siden januar 2007. Det er lige til at falde på halen over af bare begejstring. Arbejdsmarkedet er simpelthen kommet flyvende ud af vinterens nedlukning.

Status er nu, at coronaledigheden er skrumpet ind til blot 12.500 personer i maj. Der er i min optik ingen tvivl om, at coronaledigheden vil forsvinde som dug for solen hen over sommermånederne.

Man skal dertil huske på, at allerede offentliggjorte tal fra Erhvervsstyrelsen viser, at antallet af personer på lønkompensationsordningen faldt med godt 12.300 personer i løbet af maj.

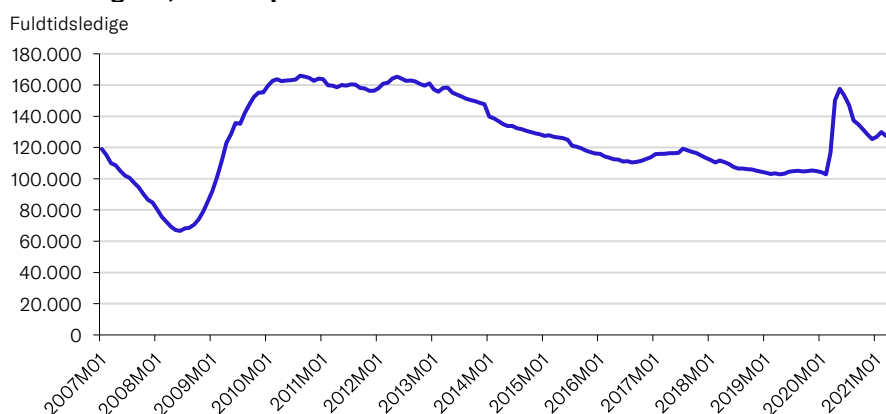
Genåbning, glohed byggesektor og ny ferielov har banket ledigheden i bund

Det betydelige fald i ledigheden i maj skal blandt andet ses i sammenhæng med, at store dele af samfundet blev yderligere genåbnet i løbet af april og maj. Konkret blev de liberale serviceerhverv genåbnet d. 6. april, efterfulgt af indkøbscentrene, stormagasiner, arkader mv. der alt efter størrelse blev genåbnet enten d. 13. eller 21. april. Dertil blev der d. 6. maj åbnet for indendørs servering på restauranter og cafeer mv.

Dertil har jobopsvinget forsat rigtig godt fat i særligt byggeriet og industrien, der ikke har været direkte ramt af restriktionerne hen over vinteren og foråret.

Endelig spiller det også en rolle, at indførelsen af den nye ferielov gav anledning til en teknisk stigning i ledigheden i april på 1.300 personer. Indførelsen af den nye ferielov betød, at færre danskere afholdt restferie i april, hvilket løftede antallet af dagpenge-modtagere i april. Denne tekniske stigning i ledigheden er igen bortfaldet i maj og har dermed bidraget til faldet i ledigheden.

Bruttoledighed, fuldtidspersoner

Kilde: Danmarks Statistik

Dansk økonomi klarede sig bedre igennem anden nedlukning end frygtet – udsigt til vækst i resten af 2021

Denne uges offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik viser, at dansk økonomi skrumpede med 1 pct. i første kvartal af 2021. Det er en anelse bedre end de hidtidige tal, vi har fået, der viser, at dansk økonomi skrumpede med 1,3 pct. i første kvartal.

Dagens tal understreger, at dansk økonomi har klaret sig markant bedre end frygtet igennem den anden bølge af nedlukningen. En tilbagegang på 1 pct. er markant bedre end den første nedlukning i første halvår af 2020. Dansk økonomi skrumpede med 0,7 pct. i første kvartal 2020 og 6,3 pct. i andet kvartal 2020.

Forskellen på den første og den anden nedlukning er også som dag og nat, fordi både forbrugerne og erhvervslivet har været bedre forberedte på at håndtere den anden nedlukning af samfundet. Trods privatforbruget faldt med 4,4 pct. i første kvartal, er en større del af salget rykket over på nettet og via click and collect. Dertil har take away vundet frem i restaurationsbranchen. Det sikrede, at forbruget ikke led et lige så stort et knæk som under den første nedlukning.

I modsætningen til den første nedlukning, er eksporten under den anden nedlukning vokset pænt med 3,9 pct. Det skyldes flot salg fremgang i industrien, hvor særligt medicinalindustrien har ledt an med høj vækst. Det er således i høj grad de stærke danske eksportvirksomheder, der har holdt gang i den økonomiske aktivitet under vinterens nedlukning. Der er dog fortsat udfordringer for den danske tjenesteeksport, der faldt med 1,5 pct. i første kvartal. Det er i høj grad fraværet af udenlandske turister, der trækker ned.

Ser vi frem mod resten af 2021 er der udsigt til høj vækst i dansk økonomi. Store dele af dansk økonomi er genåbnet ovenpå vinterens nedlukning. Genåbningen har ført til stigende aktivitet, hvor særligt privatforbruget er sprunget kraftigt i vejret efter danskerne igen har fået mulighed for at bruge penge i blandt andet udvalgte varebutikker og restauranter.

Vækst på 2½-3 pct. er en mulighed

Som tingene ser ud nu, så er det bestemt ikke utænkeligt, at BNP-væksten ender på et niveau omkring 2-3 pct. i 2021 og 4 pct. i 2022. Det indebærer, at aktiviteten i dansk økonomi vil nå tilbage på niveauet før coronakrisen hen imod slutningen af i år.

De danske husholdninger har sparet penge op under nedlukningen, som de er klar til at bruge. Dertil er der udsigt til tiltagende vækst på vores eksportmarkeder og dermed i de danske eksportvirksomheders afsætningsmuligheder.

Trods udsigt til vækst er der tale om en fragmenteret økonomisk genopretning på tværs af dansk erhvervsliv. Byggeriet, industrien og dele af detailhandlen er kommet flyvende ud af coronakrisen, mens oplevelseserhvervene, der tæller hoteller, restauranter, kultur- og oplevelsesparker, fortsat er tyngt af restriktionerne og de få udenlandske turister.

Lille offentligt underskud i 1. kvartal trods nedlukning – offentlig Corona-regning er markant mindre end frygtet

Tirsdagens offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik viser, at det offentlige underskud blev 1,6 mia. kr. i 1. kvartal. Det er markant bedre end 4. kvartal 2020, hvor det offentlige underskud var 12,4 mia. kr.

Det er et overraskende lavt underskud set i lyset af kompensationspakkerne samt nedlukning af samfundet, som begge har kostet for de offentlige finanser. Udgifterne til kompensationspakkerne var i 1. kvartal 7 mia. kr. En del af forklaringen på det forholdsvis lave underskud skal findes i udbetalingen af de indefrosne feriepenge, der giver flere skatteindtægter til staten. Beskatningen af udbetalingen af de indefrosne feriepenge forøger skatteprovenuet med 9,2 mia. kr.

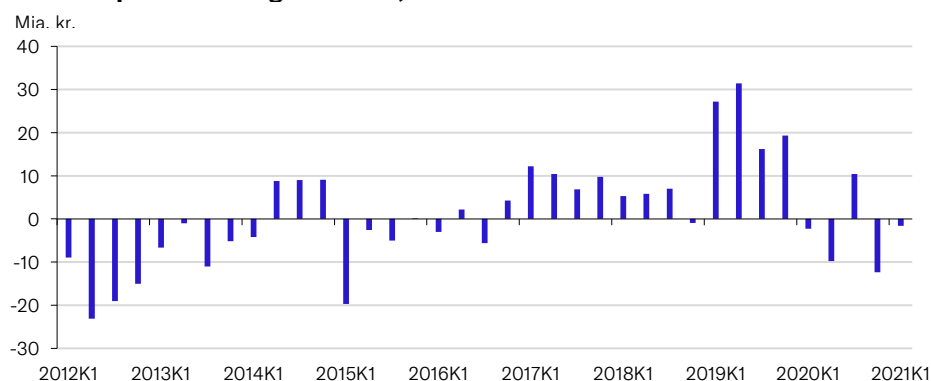
Det offentlige underskud var overraskende lavt i første kvartal, hvor lavere skatteindtægter pga. nedlukningen og flere udgifter til kompensationspakker trak underskuddet op. Men ekstraordinære skatteindtægter som følge af udbetalingen af de indefrosne feriepenge minimerede underskuddet i første kvartal.

Corona-regning på 15,6 mia. kr. er markant mindre end frygtet

Corona-regningen for de offentlige finanser er nu oppe på 15,6 mia. kr. Det er en stor regning, men markant mindre end frygtet. I maj 2020 ventede Finansministeriet, at underskuddet på den offentlige saldo i 2020 ville løbe op i 159,8 mia. kr., mens underskuddet var ventet at løbe op i 43 mia. kr. i 2021. Siden maj 2020 er prognoserne for det offentlige underskud, løbende blevet bedre og bedre i takt med, at prognosemagerne fik et mere klart billede af coronakrisen.

Det er imponerende, at underskuddet ikke er steget mere under coronakrisen. Et underskud på 15,6 mia. kr. er i småtingsafdelingen, og tegner et tydeligt billede af, at dansk økonomi generelt er kommet flot igennem coronakrisen. Det beskedne underskud betyder, at de offentlige finanser ikke har lidt varig skade som følge af coronakrisen. Coronakrisen har på ingen måde efterladt en regning, der skal betales i form af stigende skatter eller et lavere offentligt forbrug.

Overskud på de offentlige finanser, mia. kr.

Kilde: Danmarks Statistik

Rekordmangel på arbejdskraft er en alvorlig advarselampe

Denne uges offentliggjorte tal fra Danmarks Statistik viser, at rekordmange virksomheder nu melder om mangel på arbejdskraft.

Det ses særligt i byggeriet, hvor den stærke aktivitetsfremgang har øget manglen på såvel arbejdskraft og materialer mærkbart. I juni 2021 rapporterede 37 pct. af virksomhederne i byggeriet om, at mangel på arbejdskraft udgør en produktionsbegrænsning. Det er en markant fremgang, der har bragt manglen på arbejdskraft i byggeriet op på det højeste niveau siden efteråret 2007. Samtidig melder 16 pct. af virksomhederne om, at mangel på materialer og/eller udstyr udgør en produktionsbegrænsning. Det er den højeste andel, der er rapporteret siden januar 2007.

Det springer ligeledes i øjnene, at manglen på arbejdskraft også har nået et rekordniveau blandt serviceerhvervene. Konkret vurderer 15 pct. af virksomhederne inden for serviceerhvervene, at mangel på arbejdskraft er en produktionsbegrænsning. Det er det højeste niveau, der er registreret i statistikens levetid siden maj 2011. Manglen på arbejdskraft er særligt steget mærkbart blandt hoteller, restauranter og inden for rengøring.

Det viser desværre, at mange virksomheder inden for hotel- og restaurationsbranchen har meget svært ved at finde kvalificeret arbejdskraft i øjeblikket. Det er en meget stor streg i regningen, da manglen på arbejdskraft kan spænde ben for genopretningen, i de ellers hårdt prøvede erhverv, inden for oplevelseserhvervene. I værste fald kan højsæsonen blive ødelagt for mange virksomheder, hvis de ikke kan finde den tilstrækkelige arbejdskraft.

Det er ærlig talt en alvorlig advarselampe, at manglen på arbejdskraft snerper til så tidligt i genopretningen. Vi risikerer simpelthen, at manglen på arbejdskraft sender dansk økonomi ind i en overophedning når genopretningen for alvor tager fart hen over sommeren.

Regeringen bør derfor være forberedt på at iværksætte en hurtig finanspolitisk opstramning, hvis manglen på arbejdskraft brænder sig fast i det røde felt. Opstramningen bør være målrettet de brancher og sektorer, der ikke har været underlagt restriktioner, og hvor aktiviteten er høj. Det gælder særligt byggeriet og i dele af den offentlige sektor. Dertil bør Regeringen have fokus på at øge udbuddet af arbejdskraft her på den korte bane. Det gøres mest effektivt ved at øge adgangen af udenlandsk arbejdskraft og stramme det offentlige forbrug og dermed den offentlige beskæftigelse.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.